

SKAUT

RADY A TIPY

pro práci
se stezkami
vlčat, světlušek
a žabiček

ÚVOD

Brožura, kterou držíte v ruce, vznikla jako podpora pro vedoucí v oddíle, kteří pracují s vlčaty a světluškami či žabičkami. Naším cílem bylo připravit materiál, který pomůže s plněním stezek, cestiček, plaveb a jejich zapojením do oddílové činnosti.

Věříme, že vám brožura bude přínosná a práce se stezkami ve vašem oddíle bude zábavnější a jednodušší.

Pokud máte dotazy, doplnění či připomínky, ozvěte se nám na **ovas@skaut.cz**.

Tým revize stezek pro vlčata, světlušky a žabičky – Monika Zárubová (Máňa), Zuzana Janáčková (Žabka), Jan Schovánek (Gross) a Martina Šimíková (Martina)

K ČEMU TUTO BROŽURU POUŽÍT?

Brožura je rozdělena na Nováčka, jednotlivé stupně stezky a vodácké doplňky. Jednotlivé stupně jsou ještě rozděleny dle oblastí přesně tak, jako jsou děleny stezky, cestičky a plavby.

- Chcete vědět, jak pracovat s danou oblastí jako celkem? Přečtěte si krátké popisy na [straně 3–4](#).
- Chcete najít radu, jak pracovat s Nováčkem? Nalistujte [stranu 5](#).
- Chcete tip, jak pojmout daný úkol ze stezky? Přečtěte si radu u daného úkolu.
- Pokud hledáte aktivitu k plnění úkolu ve stezce, najdete ji u konkrétního úkolu (např. „Integrovaný záchranný systém“ k úkolu Tísňová čísla na [straně 20](#))

- Chcete, aby si vlčata/světlušky jednou aktivitou splnili více úkolů ze stezky? U většiny úkolů najdete „Propojení úkolů“ s odkazem na další úkoly, se kterými je lze spojit.
- Vedete v šestce vlčata/světlušky, kteří plní rozdílné stupně stezky? Pomůže vám propojení úkolů.

JEDNOTLIVÉ OBLASTI STEZKY, CESTIČKY A PLAVBY

Úkoly ve stezce, cestičce a plavbě jsou děleny do šesti oblastí, které podporují rozvoj podobných kompetencí. Propojení kompetencí a úkolů ve stezce, cestičce a plavbě najdete v této tabulce → skaut.cz/R&T/ukoly-a-kompetence.

Na následujících řádcích se dozvíte, jak s danou oblastí můžete pracovat.

→ CO UMÍM A ZNÁM

Tato oblast cílí na praktické dovednosti, které světlušky a vlčata potřebují na schůzkách, výpravách a táborech. Proto nechte děti plnit úkoly ve skutečných situacích a při skutečných činnostech. Dejte dost prostoru činnosti zkoušet, osahávat si a zdokonalovat se v nich.

→ KDO JSEM

Oblast Kdo jsem zahrnuje úkoly, které vedou k uvědomění si své osobnosti a svých hodnot. Při práci s těmito tématy je velmi důležité nastavit v šestce a oddíle bezpečné a přátelské prostředí, kde se vlčata a světlušky nebojí mluvit i o náročnějších otázkách.

→ MOJE KAMARÁDSTVÍ

Vztahy v šestce se odvíjejí spíše od celkové atmosféry než od jednotlivých aktivit, které v šestce probíhají. Světlušky a vlčata se učí okoukáváním chování od lidí, které vnímají jako vzory. Buďte dětem kamarády a průvodci, světlušky a vlčata se pak snáze naučí chovat podobně k ostatním.

→ MŮJ DOMOV

Oblast se soustředí na vztahy v rodině, a to jak v té skutečné, tak v té skautské. V šestce i oddíle máme děti z různých rodin a s různým záze-
mím. Při aktivitách a diskuzích zaměřených na rodinu buďte opatrní a vhodně volte slova. Buďte připraveni na sdílení pozitivních i negativních zážitků a pocitů a v případě potřeby se nebojte být dětem oporou.

→ SVĚT OKOLO NÁS

Oblast je zaměřena na poznávání světa okolo nás a jeho zákonitostí. Učte světlušky a vlčata zajímat se o to, co se děje v jejich okolí, a to jak v blízkém (škole, ulici a obci), tak i v tom vzdálenějším. Pomáhejte dětem zjistit, co a jak mohou ovlivnit.

→ PŘÍRODA KOLEM NÁS

Příroda kolem nás je velmi praktická oblast, kterou je vhodné plnit co nejvíce venku, v lese nebo na louce, a stezku použít jen jako návod, jak na to. Důležité je, aby si děti přírodu osahaly, zkusily si prakticky co nejvíce uvedených aktivit, postupně si hledaly vztah k přírodě a začínaly si všímat její krásy a hodnoty.

NOVÁČEK

TIPY PRO PLNĚNÍ NOVÁČKA

Jak plnit Nováčka a jeden ze stupňů současně:

Nováček má tyto hlavní cíle: zjišťuje, kdo je světluška/vlče/žabička a jací mají být; ví, jaké jsou zvyklosti ve skautském oddíle; cítí se být členem šestky a oddílu. Z toho vyplývá, že Nováček má hlavně pomáhat vlčatům a světluškám se co nejrychleji seznámit se svou šestkou a oddílem. Stezky slouží jako nástroj k podpoře všestranného rozvoje dětí. Není tedy potřeba, aby dítě nejdříve plnilo Nováčka a až pak stupeň stezky. Může je plnit zároveň.

Jeden z možných postupů je:

- Vlče/světluška na začátku skautského roku získá Nováčka,
- první zhruba měsíc a půl věnujeme v programu (pro celou šestku) místo Nováčkovi (zejména základnímu názvosloví, co se nosí na schůzku, seznámení se šestkou a oddílem, pravidlům),
- poté děti získají své stupně podle věku (dáváme je až takto „později“, když už se počet dětí ustálí),
- do programu zapojujeme úkoly ze stupňů a Nováčka (zejména části s ideou),
- po cca třech měsících jsme s dětmi prošli celého Nováčka a pokračujete v plnění stupně,
- vlče/světluška by zhruba po čtvrt roce v oddíle mělo/a vědět, kam chodí, jaká jsou pravidla, čím se ve skautu řídíme atd.

OBECNĚ K IDEE VLČAT A SVĚTLUŠEK

Práce s ideou vlčat a světlušek začíná prvním dnem nováčka. Je to postupný proces od seznámení se s jeho textem, přes prožitky a zamyšlení až po přijetí zákona, hesla a slibu za vlastní úměrně věku. Je důležité nemít přehnaná očekávání, vlčata i světlušky se snaží být vlčaty i světluškami, přesto jsou stále dětmi. Zároveň nemůžeme vlčata a světlušky podceňovat. I když jsou dětmi, mají už spoustu zkušeností a našim cílem je jim další zkušenosti předat.

Jak se pozná...

Na obrázcích vidím, jak se chovají světlušky/vlčata.

Označím, co už jsem si v oddíle vyzkoušel/a.

Napadnou mě i další věci?

- ➔ **Můžete si s dětmi povídat, jaké/á podle nich vlče/světluška/žabička je. Jak se chová k ostatním (ke svým kamarádům, doma...)? Co dělá a co nedělá? Co umí a v čem se snaží zlepšovat?**

Moje šestka

Do rámečku si namaluji naši šestku, nebo nalepím její fotku.

Poprosím každého bratříčka/každou sestřičku,

aby se ke své podobizně podepsal/a,

otiskl/a palec nebo udělal/a jiné znamení.

- ➔ **Pokud se obrázek nevejde do Nováčka, mohou si ho děti nakreslit na větší papír.**

Co s sebou na schůzku

Vyberu z těchto věcí ty, které si mám nosit s sebou na schůzku, a zakroužkuji je. Pokud něco chybí, dokreslím to.

- ➔ **Ke splnění aktivity nejlépe využijte hru, kdy budou děti vybírat věci, které na schůzku nosí, mezi věcmi, které se na ni nenosí. Nebo hru, kdy se věci na schůzku zakryjí, děti zavřou oči, jedna věc se odebere, děti otevřou oči a musí uhodnout, která věc chybí.**

Moje smečka/můj roj/můj oddíl

Doplním potřebné informace.

➔ Vysvětlíte dětem, které funkce (rádce, šestník, velká světluška...) ve smečce/roji/oddíle máme a kteří lidé je zastávají.

Zážitek

Vzpomenu si na nejlepší zážitek, který jsem ve smečce/v roji/v oddíle dosud zažil/a. Zážitek řeknu šestce a nakreslím, napíšu nebo do prostoru nalepím fotku, která mi ho připomene.

➔ Aby se dětem lépe vzpomínalo, můžete si společně prohlédnout kroniky, fotky atp.

Pravidla smečky/roje/oddílu

Jaká pravidla bych měl/a ve své smečce/svém roji/oddíle dodržovat?

➔ Seznamte děti se základními pravidly, zapojte je do společné tvorby pravidel (viz stupně stezky).

Pozdravy

Podám si levou ruku se všemi členy/členkami naší šestky, které jsou právě přítomni/y.

➔ Zkuste si podat ruce vždy při příchodu nebo odchodu z akcí nebo schůzek.

Znak

Vybarvím si znak vlčat/světlušek/žabiček a spojím, co znamenají jednotlivé části.

➔ Nejdříve dětem znak ukažte a řekněte, kde všude se s ním mohou setkat. Nejlépe si zahrajte hru, např. kdy budou skládat jednotlivé dílky nebo ho budou získávat v území.

Znaky

Projdu bludištěm a přiřadím názvy k jednotlivým znakům.

➔ Aby mohly úkol v Nováčkovi splnit, musí děti znaky předtím vidět a seznámit se s nimi. Místo plnění v Nováčkovi můžou spojovat znaky (obrázek s názvem) venku na hřišti, kde mezi nimi budou děti například běhat.

Skautský kroj

Na vyznačená místa na kroji si nalepím jeho chybějící součásti. Do prázdných samolepek doplním jméno naší obce, číslo smečky/roje/oddílu a barvu šestky.

➔ Uspořádejte módní přehlídku krojů různých věkových kategorií, vyprávějte dětem, co která nášivka znamená a jak ji mohou získat.

Zákon

Vlčata: Řeknu, jak se vlčata na obrázcích chovají podle zákona.

Světlušky: K obrázkům přiřadím jednotlivé body zákona světlušek.

Žabičky/vodní vlčata: K obrázkům přiřadím jednotlivé body zákona světlušek/žabiček nebo řeknu, jak se děti na obrázcích chovají podle zákona vlčat.

➔ Povídejte si společně o obrázcích, o tom, co je na nich nakreslené a jak se na nich děti chovají.

VODÁCKÉ DOPLŇKY

Pro celou oblast vodáckých doplňků platí, že dbáme na psychickou bezpečnost dětí. Důsledně uplatňujeme princip výuky od jednoduššího ke složitějšímu. Pokud se dítě bojí např. potopit hlavu, skákat do vody nebo jízdy na lodi ve vlnách, je potřeba s tím pracovat a tyto bloky odbourávat opatrně a postupně – „drsným přístupem“ se jen prohlubují a děti si je odnášejí až do dospělosti. Odbourávání případných bloků dětem umožňujeme rozplánováním případných výzev do postupných kroků. Zvláštní péči si zaslouží také dítě po pro něj nepřijemném zážitku.

Ukážu, jak se při pádlování správně drží pádlo.

➔ Správné držení pádla je základem pádlování. Vhodné je správné držení nacvičit na suchu, třeba na lavičce nebo židlích, kde je lepší přístup k dětem a lépe se korigují případné chyby.

Kapitán/ka mi potvrdí, že umím správně nastoupit do lodi a vystoupit z ní.

➔ Háček drží loď a posádka nastupuje v pořadí od zadních pozic (kormidelník, zadáci...). Na tekoucí vodě loď musí být špičkou proti proudu. Je vhodné nacvičovat přistání s výstupem háčka a správným uvázáním lodě.

Správně si obleču a zapnu vestu. Kapitán/ka mi potvrdí, že to umím.

➔ Používáme vesty správné velikosti. Učíme děti řádně zapnout všechny přezky, dotáhnout popruhy a navzájem si vyzkoušet, zda vesta drží na těle a nikam se neposunuje (jeden druhého nadzvedne za ramenní popruhy). Kapitán/ka či kormidelník/kormidelnice zkontroluje dobře nasazené vesty vždy před vyplutím (i po přestávkách na břehu). Vedoucí jdou dětem příkladem.

1. STUPEŇ

Cena jídla

Zjistím, kolik stojí následující potraviny v obchodě. (Jablka, 0,5 kg; chleba, 1 kus; čokoláda, 100 g; jogurt, 150 g; šunka, 100 g; mléko, 1 litr; máslo, 250 g; rohlík, 5 kusů; vejce, 10 kusů.)

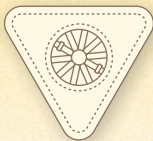
➔ Vyrazte s dětmi na nákup a nebojte se úkol spojit např. s příběhem špionáže, kdy se děti musí v obchodě při zjišťování informací chovat nenápadně. Takto pro ně plnění úkolu bude mnohem zajímavější, než když jej dostanou za úkol domů (kde hrozí riziko zapomenutí).

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 2. stupeň: [Jednohubky na straně 44](#)
- ★ 3. stupeň: [Co si koupím na straně 75](#)

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page below the text area.

Pohybové aktivity

Vyzkouším si dvě z těchto aktivit: zaběhnout opičí dráhu nebo překázkový běh; zdolat jednoduchou lanovou překážku; uplavat krátkou vzdálenost; ujet na kole, koloběžce nebo kolečkových bruslích vytyčenou dráhu; skákat přes švihadlo zvoleným způsobem; procvičit si házení a chytání míče, například při hře.

➔ Můžete uspořádat speciální sportovní schůzky nebo akce, vyrazit do bazénu nebo udělat krátký cyklovýlet. Vždy dbejte na bezpečnost, kterou dětem vysvětlete, aby ji příště braly jako samozřejmost.

A series of horizontal dashed lines for writing or drawing.

Tvoření

Vyberu si a splním jeden úkol: Najdu v lese pěkné místo a postavím na něm domeček z přírodního materiálu, který je okolo. Vyrobuji lodičku z kůry či ze dřeva. Pustím ji po vodě a budu sledovat, kam dopluje. Vytvořím v lese či na louce obrázky z přírodnin, které najdu kolem. Vyberu si a složím papírovou skládačku podle návodu (například loďku, vlaštovku, čepici, pohárek...) a vyzdobím ji. Vytvořím jiný výrobek dle svého návrhu.

➔ **Můžete společně s dětmi přemýšlet, jak a z čeho tvořit a přitom co nejméně poškodit přírodu okolo. Úkoly můžete volně kombinovat. Dejte dětem dostatek prostoru pro vlastní fantazii a tvoření.**

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Společné vyrábění [na straně 31](#)*
- ★ 1. stupeň: *Skautské symboly [na straně 32](#)*

Vyznačení trasy

Půjdu v přírodě po vyznačené trase (např. podle pochodových značek). Poté si sám/sama nebo s kamarádem/kamarádkou vyzkouším značení stejným nebo jiným způsobem.

➔ Program můžete zařadit třeba na výpravu nebo na tábor, kdy při pauze jeden vedoucí vyráží s jednou šestkou nenápadně pryč a cestou značí trasu. Následně se další šestky vydají po jejich stopě. Do trasy můžeme zařadit alespoň jeden dopis se zprávou nebo úkolem. Poté se šestky vystřídají. Další možností jsou různé poklady, ke kterým se doplní jakákoliv legenda dle potřeby.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: [Výprava do přírody](#)

Tísňová čísla

K obrázkům doplním tísňová telefonní čísla a ostatním v šestce řeknu, kdy se používají.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: [Přivolání pomoci na straně 77](#)

AKTIVITA INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM:

Pomůcky: kartičky podle počtu dětí: profese (policista, hasič, záchranář, lékař, městský policista), problémové situace (požár domu, zraněný cyklista, dopravní nehoda...) a telefonní čísla (150, 155, 156, 158, 112).

Popis: Rozházíme kartičky s názvy, problémovými situacemi a telefonními čísly v klubovně nebo okolí. Děti dostanou za úkol přiřadit k sobě vždy tři kartičky, které k sobě patří (profese + situace + telefonní číslo; někdy je možné více různých kombinací). Aby byla aktivita zajímavější, kartičky mohou být rozházené v terénu, kde dětem ve sběru brání vedoucí. Poté si povězte, proč k sobě vytvořené kombinace patří nebo nepatří.

Kdo mi pomůže

Kdo mi poradí nebo pomůže, když se mně, mému kamarádovi či kamarádce něco stane (zraním se, bude mi špatně, apod.)? Ve škole půjdu za...; Na výpravě půjdu za...; Na táboře půjdu za...; Venku na ulici půjdu za...

➔ Zkuste si s dětmi zahrát scénky/pantomimu na témata v úkolu. Mohou je hrát děti nebo vedoucí. Společně pak můžete hádat, o jakou situaci se jedná, a společně najít řešení.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: [Vím, co dělat na straně 44](#)

KDO JSEM

Dobrý skutek

Vzpomenu si na dobrý skutek, který jsem v nedávné době vykonal/a, a popíšu ho ostatním.

➔ Není malého dobrého skutku, každá drobnost se počítá. Dobrý skutek může být pomoc druhým i dělání radosti. Někdy je obtížné si vzpomenout na své dobré skutky. Nejen, že můžete jít sami dětem příkladem, ale inspirovat se můžete i jeden od druhého. Vytvořte si truhličku nebo sklenici dobrých skutků, průběžně ji plňte a na schůzkách se k ní opakovaně vracujte. Každý může přispět svým dobrým skutkem, který napíše na papír a vhodí do truhlice. Čas od času truhličku otevřete a přečtete pár již vykonaných dobrých skutků. Dobré skutky se tak stanou běžnou součástí každého dne a děti se budou snažit konat dobré skutky samy od sebe (třeba uklidí ve školní třídě, zvednou židličky, pomůžou mladšímu kamarádovi s těžkým batohem...).

AKTIVITA DOBRÝ SKUTEK:

Vlčata:

Pomůcky: Kartičky s dobrými skutky vlčat (tolik, kolik je dětí)

Legenda: Rakša zadala svým vlčatům, aby během dne a noci vykonali jeden dobrý skutek či udělali pro někoho něco pěkného.

Popis: Každý dostane kartičku s dobrým skutkem vlčete a stane se tím vlčetem, který vypráví Rakše a ostatním vlčatům, co dobrého se mu

ten den podařilo. Potom už se každý zamyslí sám za sebe a vypráví svůj dobrý skutek.

Světlušky

Pomůcky: Kartičky s dobrými skutky světlušek (tolik, kolik je dětí)

Legenda: Světlušky moc rády povídají Velké světlušce o svých dobrých skutcích, některé se v tom přímo předhánějí.

Popis: Každá dostane kartičku s dobrým skutkem světlušky a stane se tou světluškou, která večer na paloučku vypráví Velké světlušce a ostatním světluškám, co dobrého se jí ten den podařilo. Potom už se každá zamyslí sama za sebe a vypráví svůj dobrý skutek.

Chování

V příběhu najdu příklad správného a nesprávného chování postav a napíšu je. Řeknu, jak toto chování ovlivnilo pokračování příběhu.

➔ Děti se učí chovat podle toho, co vidí kolem sebe. Od rodiny, kamarádů, ale také z pohádek od hlavních postav, hrdinů i padoučů. Zaměřit se můžete na příběhy, které vlčata a světlušky dobře znají, na nové i tradiční pohádky. Je vhodné při plnění tohoto úkolu poukázat na následky, tedy na to, jak chování postav ovlivňuje další děj i samotné postavy. Co by se stalo, kdyby: Karkulka byla poslušná a nešla temným lesem? Princezna Anna nechtěla zachránit svou sestru Elzu? Trpaslíci vyhnali Sněhurku ze svého domečku?

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: *Jak se zachovat [na straně 50](#)*

Strach

Napíšu, z čeho mám trochu strach. Zamyslím se, proč tento strach mám. S vedoucí/m nebo s někým blízkým zkusíme vymyslet, jak bych se svému strachu mohl/a postavit.

➔ Dopředu si vhodně zvolte čas a místo na plnění tohoto úkolu (např. na výpravu, tábor...). Dbejte na to, aby to pro ně bylo bezpečné prostředí. Pokud si nejsi jistí, co vše děti mohou říci (a z čeho mají strach), je dobré, aby při plnění bylo přítomno více dospělých. Aktivita je zaměřena zejména na drobné strachy, ale i drobný strach může u dětí vyvolat vzpomínky na něco většího a je třeba být na tuto možnost připraveni. Také je třeba mít na paměti, že drobný strach může být pro děti vlastně velký a nemáme ho zlehčovat, ale společně hledat cestu, jak mu čelit.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: *Překonej se! [na straně 52](#)*

.....

.....

.....

.....

AKTIVITA STRACH:

Vlčata:

Pomůcky: Barevné papíry

Legenda: Divoká džungle je nebezpečná sama o sobě. Skrývá nesčetné pasti a nebezpečných míst. Stejně tak jsou nebezpeční někteří její obyvatelé, například zlý tygr Šér Chán. Byl sice na jednu nohu chromý, ale i tak měl dost síly a troufal si i na dospělého člověka. Jenže stejně jako ostatní obyvatelé džungle se bál rudého květu – tak říkali ohni. Toho využil i Mauglí, když jednou přinesl na Poradní skálu hliněnou misku se žhavými uhlíky, kterou odnesl z nedaleké lidské vesnice, aby zachránil sebe i Akélu. Tímto činem musel prokázat Mauglí velkou statečnost a odvahu.

Popis: V šestce sepište několik věcí, kterých by se mohl někdo bát (tmy, pavouků, psů, hadů, bubáků...). Je vhodné napsat věci na žluté či oranžové papíry A6/A7 (jako žhavé uhlíky) – každou věc na jeden papír. Následuje sbírání kamenů, aby se uhlíky nerozfoukaly a nevzplála celá džungle – v šestce mají za úkol najít ve vymezeném prostoru kousky papírků tmavé barvy jako kameny. Jakmile má každý alespoň dva kamínky, společně s vedoucím vymýšlí, jak by mohli strachům čelit (těm, které mají napsané na barevných papírech). Nápady napíší na kameny a nalepí okolo uhlíků. Na závěr může každý říct, zda se něčeho bojí a proč, případně, jestli může svému strachu nějak čelit.

Světlušky:

Pomůcky: Barevné papíry

Legenda: Jeskyně je velmi temné místo, kde se nedostane ani nejmenší paprsek slunce. V jeskyni žili tvorové, kteří nikomu nepřáli nic dobrého,

ale to hlavně proto, že v temné jeskyni žili už moc dlouho. Lucinka s ostatními světluškami musely být hodně odvážné, aby společnými silami a svými lucerničkami rozzářily celou jeskyni a vnesly hřejivé světlo do duše každého tvora jeskyně. A díky této odvaze mohly světlušky opět bezstarostně poletovat na svém paloučku.

Popis: V šestce sepíšeme několik věcí, kterých by se mohl někdo bát (tmy, pavouků, psů, hadů, bubáků...). Je vhodné napsat věci na tmavé kusy papíru (jako kameny jeskyně) – každou věc na jeden papír. Následuje hledání lucerniček – v šestce mají za úkol najít ve vymezeném prostoru lucerničky z papíru (např. žluté barvy – hoří v nich plamínek). Jakmile má každá alespoň dvě lucerničky, společně s vedoucí vymýšlí, jak by mohly strachům čelit (těm, které mají napsané na kamenech). Nápady napíší na lucerničky a nalepí okolo jeskyně. Na závěr může každý říct, zda se něčeho bojí a proč, případně, jestli může svému strachu nějak čelit.

Dobré vlastnosti

Řeknu dvěma kamarádům/kamarádkám ze šestky, jaké jsou jejich dvě dobré vlastnosti.

➔ Dobrých vlastností je hromada. Spoustu jich ale vlčata a světlušky neznají a je vhodné je s některými seznámit, ideálně formou aktivity. Poté bude snažší říct, jaké vlastnosti mají kamarádi.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 2. stupeň: [Jedinečnost na straně 58](#)
- ★ 3. stupeň: [Dobré vlastnosti na straně 81](#)

AKTIVITA:

Vlčata: Vlk Šedák a šakal Tabaki

Pomůcky: Stopy s dobrými a špatnými vlastnostmi

Legenda: Šedák byl dobrým přítelem Mauglího a Tabaki zase přísluhovač zlého tygra Šér Chána. Jednoho večera se Šedák setkal v džungli s Tabakim a začal nemilosrdný boj.

Popis: Vlčata mají za úkol najít co nejvíce stop Šedáka a Tabakiho. Stopy (lístičky) jsou z papíru a mohou být rozházené na louce nebo v lese. Na stopách jsou napsané vlastnosti – na Šedákových ty dobré, na Tabakiho ty špatné. Šakal má stopy hodně podobné těm vlčím a lze si je snadno splést. Úkolem šestky je stopy roztrždit na dobré a špatné vlastnosti. V případě dvou a více šestek vytyčte prostor, kde se stopy nacházejí. Do tohoto prostoru mohou maximálně dva ze šestky a přinést může

každé vlče jen jednu stopu. Postupně se ve sbírání střídají, dokud nenajdou všechny stopy.

Na konci hry dostane každé vlče papír, příp. siluetu vlka (menší A5 k nalepení do deníku – před plněním tohoto úkolu je vhodné, aby si je vlčata podepsala) a ostatní bráškové z šestky/smečky mu na něj napíší jeho dobré vlastnosti. Jako zásobu dobrých vlastností mohou využít právě nasbírané stopy Šedáka, které našli. Poté si každé vlče ve své siluetě zakroužkuje dvě, které se mu líbí, a dopíše další dvě své dobré vlastnosti. Šestce řekne, proč si je doplnil.

Světlušky: Stopy u paloučku

Pomůcky: Stopy s dobrými a špatnými vlastnostmi

Legenda: Lucinka se naučila od ostatních světlušek poznávat stopy ostatních tvorů z paloučku a lesa. Věděla tak, které stopy patří hodnému tvorečku a které pak obyvateli jeskyně, který nemá světlušky rád.

Popis: Světlušky mají za úkol najít co nejvíce stop tvorů z lesa a paloučku a stop obyvatel jeskyně. Stopy (lístečky) jsou z papíru a mohou být rozházené na louce nebo v lese. Na stopách jsou napsané vlastnosti – dobré na stopě tvora z paloučku a lesa, špatné na stopách obyvatel jeskyně. Spousta tvorů z paloučku, lesa nebo jeskyně má stopy hodně podobné a lze si je snadno splést. Úkolem šestky je stopy roztrdit na dobré a špatné vlastnosti.

V případě dvou a více šestek vytyčte prostor, kde se stopy nacházejí. Do tohoto prostoru mohou maximálně dvě ze šestky a přinést může každá světluška jen jednu stopu. Postupně se ve sbírání střídají, dokud nenajdou všechny stopy.

Na konci hry dostane každá světluška papír, příp. siluetu světlušky (menší A5 k nalepení do deníku – před plněním tohoto úkolu je vhodné,

MŮJ DOMOV

Společné vyrábění

Společně vyrobíme předmět pro šestku.

➔ Dejte dětem prostor se společně zamyslet a aktivitu zorganizovat. Pokud nebudou moct na nic přijít, mějte připraveno několik nápadů, co by mohly udělat. Zaměřte se zejména na spolupráci během výroby. (příklady: vzkazovník, truhlíčka na dobré skutky, nástěnka...)

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: Tvoření [na straně 18](#)
- ★ 1. stupeň: Skautské symboly [na straně 32](#)

Hodnocení hry

Ohodnotím dvě hry pomocí smajlíka a do rámečku napíšu nebo nakreslím, jak se mi líbily.

➔ Děti by měly odpovědět víc než jen „líbilo“ a „nelíbilo“. Pokud se jim to nedaří, můžete jim pomoci návodnými otázkami: Co přesně se jim líbilo? Co se naopak nelíbilo?

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 2. stupeň: Hodnocení výpravy
- ★ 3. stupeň: Příprava hry [na straně 86](#)

SVĚT OKOLO NÁS

Skautské symboly

Vyberu si jeden ze skautských symbolů a zjistím, jaký má význam. Sám/sama nebo s ostatními jej vyrobíme, nakreslíme nebo jinak ztvárníme.

➔ Skautskými symboly se zde myslí především znak Junáka, tedy skautská lilie. Dále znaky světlušek a vlčat, vodních skautů, znak WOSM, případně WAGGGS, a také znaky šestky, smečky/roje/oddílu nebo střediska. Dbejte na to, aby si děti opravdu vybraly znak, který je zajímavá a chtějí o něm zjistit více, a nechte je ptát se a zjišťovat to, co by chtěly vědět.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: Společné vyrábění [na straně 31](#)
- ★ 1. stupeň: Tvoření [na straně 18](#)
- ★ 2. stupeň: Tábor [na straně 62](#)
- ★ 3. stupeň: Historie skautingu [na straně 87](#)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pravidla

Splním jeden z úkolů: Zapojím se do vytváření pravidel chování naší šestky. Snažíme se vytvořit taková pravidla, abychom se všichni cítili dobře./Zamyslím se, k čemu jsou pravidla, která dodržujeme na schůzkách a výpravách se šestkou. Společně zahrajeme scénky ukazující, proč bychom měli pravidla dodržovat.

➔ U tohoto úkolu je velmi důležité pravidla tvořit spolu s dětmi, ne jim je pouze dát ke schválení. Zároveň se snažte pravidla formulovat v 1. osobě a v pozitivním znění (místo „nebudu zlý na ostatní“ psát „k ostatním se chovám přátelsky“). Důvody proč a inspiraci ke způsobům, jak na to, můžete najít čísla časopisu Skauting → skaut.cz/R&T/demokracie (Porušované pravidlo je potřeba změnit, Skauting, prosinec 2018).

Cesta jídla

Každý výrobek spojím s místy, kde se během výroby ocitne. Některá místa můžou patřit k více výrobkům.

➔ U tohoto úkolu je cílem, aby děti začínaly přemýšlet nad tím, odkud a kudy k nim proudí věci, které jsou zvyklé běžně jíst a používat. Tento úkol by bylo vhodné zařadit formou aktivity. V průběhu můžete s dětmi diskutovat, jak přemýšlejí nad tím, kde, jak, co se vyrábí a jak to cestuje k nám. Můžete se ptát, jestli oni nebo jejich rodiče, prarodiče apod. někdy něco vypěstovali a jak se to lišilo od velkovýroby. Můžete vyrazit i na nějakou exkurzi, kde se seznámí s nějakou částí výroby.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 2. stupeň: Původ věcí na straně 57
- ★ 3. stupeň: Výroba věcí na straně 90

AKTIVITA ZEMĚDĚLCI:

Pomůcky: lístečky/kamínky/korálky 3 různých typů (obilí, mouka, chléb), můžeme využít nějaké označení peněz nebo mít peníze virtuální, seznam krátkých úkolů k plnění

Legenda: Aktivitu můžeme uvést motivačním proslovem ředitele úspěšné firmy, který nabádá ostatní, aby se taky pustili do zakládání firmy. Necháme skupinky malou chvíli přemýšlet nad názvem a klidně i logem nové firmy. Potom jim vysvětlíme, že jejich cílem bude vybudovat firmu, která má na konci co největší zisk.

Popis: Rozdělíme děti do přibližně tříčlenných skupin. Cílem dětí je získat co nejvíce peněz, které vydělají tak, že budou prodávat jednotlivé suroviny. Základní surovinou je obilí, pro které je potřeba běhat na pole (místo v okolí klubovny). Obilí lze namlít na mouku u mlynáře a z mouky upéct chleba u pekaře, obojí za splnění drobného úkolu. Cena každé další suroviny v řadě stoupá (1 ks obilí/1 peníz, 1 ks mouky/3 peníze a 1 ks chleba/6 peněz). Úkolem dětí je nasbírat co nejvíce obilí, to namlít na mouku a z mouky upéct chleba; všechny suroviny děti na konci prodají obchodníkovi a získají daný obnos peněz, které si dokázaly vydělat.

Po hře si s dětmi můžete povídat o tom, kde a jak vznikají další běžné výrobky, třeba zrovna ty na obrázcích ve stezce (konzervovaný tuňák, mléko, obědy ve školní jídelně) a kdo se na jejich výrobě podílí.

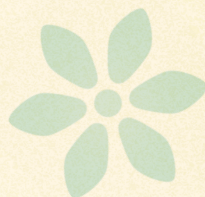
PŘÍRODA KOLEM NÁS

Nástrahy lesa

Pojmenuji plody a houby na obrázcích a zaškrtnu, jestli jsou jedlé nebo jedovaté. Doplním dva další příklady, které znám.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Zvířata* [na straně 36](#)
- ★ 2. stupeň: *Stromy* [na straně 65](#)
- ★ 3. stupeň: *Květiny*

AKTIVITA NAKRM SVÉHO VEDOUČÍHO:

Pomůcky: vytištěné nebo namalované obrázky plodů, šátky na oči podle počtu dětí

Legenda: Vedoucí (také můžeme jako hlavní protagonistku zvolit krásnou vílu nebo hlavního hrdinu celoroční hry) se dnes zapomněl před schůzkou najíst a má strašný hlad, je proto potřeba nasytit ho lesními plody. Bohužel ty se nacházejí v temném lese obývaném strašlivou ježibabou, proti které se nelze nijak bránit.

Popis: Karty s lesními plody rozházímej po klubovně nebo venku po zemi. Rozdělíme děti do skupin a necháme je štafetově běhat do lesa pro jednotlivé plody. Protože je v lese tma, mohou se tam pohybovat jen se zavázanýma očima (a ostatní z jejich týmu je mohou navigovat). Během sbírání plodů je může kdykoli dotykem chytit zlá čarodějnice, která

les obývá. Na konci stačí plody správně rozdělit na jedlé a jedovaté (to abychom hladového vedoucího ještě neotrávili). Můžeme se děti ptát, jak se jednotlivé plody jmenují, nebo je necháme, aby si to samy napsaly do stezky.

Zvířata

Pojmenuji zvířata na obrázcích a přiřadím je k prostředí, ve kterém bych je mohl/a vidět. Na výpravě do přírody se budu celou cestu pozorně rozhlížet. Ve stezce/cestičce si zakroužkuji všechna zvířata, která jsem viděl/a.

Propojení s úkoly:

- ★ 1. stupeň: Nástrahy lesa [na straně 35](#)
- ★ 1. stupeň: Pozorování přírody
- ★ 2. stupeň: Výprava do přírody
- ★ 2. stupeň: Stromy [na straně 65](#)
- ★ 3. stupeň: Květiny

AKTIVITA ZVÍŘATA V PŘÍRODĚ:

Pomůcky: vytištěné obrázky zvířat (použijte stejné druhy jako ve stezce), karty 4 prostředí (napsané nebo namalované)

Popis: Vydáme se s dětmi ven z klubovny, ideálně do nejbližšího parku, lesíku nebo na louku. Rozmístíme na zem nebo na stromy jednotlivá zvířata a necháme je děti „lovit“ (přenášet po jednom, zatímco je vedoucí chytá; trefovat balonem nebo hadrovou koulí; chytat vedoucí, kteří každý utíkají s několika zvířaty; nebo jakkoli jinak). Děti mohou

být v týmech nebo jako jednotlivci. Ulovená zvířata mohou děti opět oživit a vypustit do volné přírody. Aby se to stalo, musí je nejdřív správně pojmenovat a poté umístit do prostředí, kde zvíře dokáže přežít. Za správně pojmenovaná a umístěná zvířata mohou být děti nebo týmy bodované, nebo může být odměnou, že se všechna zvířata podařilo vypustit zpět do volné přírody.

VODÁCKÉ DOPLŇKY

Potápění

Vylovím rukou předmět z hloubky,
kde mi voda sahá po ramena.

➔ Hlavním cílem tohoto úkolu je potopit hlavu. Vzhledem k dobré viditelnosti a spojitě hloubce je lovení předmětů (například puku či třeba plaveckých brýlí) nejjednodušší v bazénu. V přírodních vodách často není ani dobrá viditelnost, ani spojitá hloubka, což lovení předmětů ze dna komplikuje. Můžete se spokojit s prostým vylovením materiálu tvořícím dno (písek, kameny), které je vhodné předem prohlédnout (například kvůli střepům). Při potápění musí mít dozorující osoba jasnou představu o tom, kdo, kde a jak dlouho je pod vodou.

Názvy lodí

K obrázkům lodí napíšu, jak se jmenují.

➔ Úkol vede k seznámení se základními typy lodí používaných v oddílech (kánoe, kajak, pramice, plachetnice). Pokud je to možné, seznamte děti s opravdovými plavidly přímo v loděnici nebo na vodě (nikoliv v klubovně s obrázky).

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: Části lodí [na straně 70](#)

Pádlování

Během jedné schůzky či jednoho dne výpravy budu postupně pádlovat nalevo i napravo. Kapitán/ka mi potvrdí, že se mi to dařilo správně.

➔ Pádlování na obě strany je důležité z hlediska rovnoměrného zatěžování těla a potažmo i správného vývoje dítěte. Snažte se tím předejít přetížení svalstva (namožené mezilopatkové svalstvo, posazení jedné z lopatek výše...). Od začátku výcviku dbejte tedy na pravidelné střídání stran. Pokud jezdíte na kánoi, dbejte na správné sezení → vodni.skauting.cz/prirucka – str. 104.

- sezení v kleku pod sedačkami
- noha na straně pádlování pokrčená pod sedačkou, koleno je nízko v lodi, stehno je zapřené o bok nebo o límec lodi. Druhá noha je volně natažena, pata se opírá o dno kánoe.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 2. stupeň: Pádlování [na straně 67](#)
- ★ 3. stupeň: Pádlování [na straně 96](#)

Házecí pytlík

Hodím házecím pytlíkem na určený cíl na suchu nebo ve vodě.

➔ Od prvního seznámení děti učte správně zacházet s házecím pytlíkem (hod, přitažení, držení, naplnění, balení, sušení), aby získaly správné návyky. Záchrana házecím pytlíkem je popsána ve Vodácké příručce → vodni.skauting.cz/prirucka – str. 192.

Před hodem uvolníme stažené hrdlo pytlíku, vymotáme cca 1 m lana, konec lana držíme v neházející ruce a pytlík hodíme na cíl. Vysvětlujte dětem výhody hodů horním obloukem (dohodíme dál) i spodním obloukem (lépe se trefíme, na řece méně hrozí zamotání do větví stromů). Při nezdařeném pokusu pytlík přitáhneme, lano rychle smotáme ve formě velkých smyček do jedné ruky, po smotání pytlík naplněný vodou vytáhneme a hod opakujeme. Při balení házecího pytlíku lano nesmí být zamotané a překřížené, ale lano volně do pytlíku soukáme.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 2. stupeň: Házecí pytlík [na straně 71](#)

Uzly

Naučím se dva nové uzly a prakticky je využiji.

➔ Je dobré děti učit ty uzly, které v praxi využijí. Můžete to zkusit i ve ztížených podmínkách, které více odpovídají realitě (jednou rukou, pouze s jedním volným koncem lana/uzlovačky, v rukavičích apod.; a hlavně při reálných činnostech, nejen s uzlovačkou v klubovně).

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: Přivázání lodi [na straně 98](#)

U vody

Na výpravě budu pozorovat přírodu kolem potoka, řeky či rybníka. Zapišu si nebo nakreslím, co mě zaujalo.

➔ Děti veďte k tomu, aby přírodu pozorovaly a dokázaly popsat, co vidí. Můžete pozorovat vodní rostliny a porovnávat, v čem se liší od suchozemských rostlin, jak se chová vodní ptactvo a čím se živí, jak na tekoucí vodě překonává proud. Můžete pozorovat vodní živočichy a odhadovat, jaký má jejich přítomnost vliv na březích. S pomůckami (cedník, kelímek nebo krabička s lupou) můžete pozorovat vodní bezobratlé nebo obojživelníky, a pokud máte možnost, i vývoj žáby.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: Zvířata na straně 36
- ★ 1. stupeň: Pozorování přírody
- ★ 2. stupeň: U vody na straně 73

MAUGLÍ v džungli

2. stupeň stezky vlčat

SKAUT

Měsíční LUCERNA

2. stupeň cestičky světlušek

SKAUT

DLEK A ŽABKA plaví přes Atlantik

2. stupeň plavby žabiček, světlušek
a vodních vlčat,

SKAUT

2. STUPEŇ

CO UMÍM A ZNÁM

Ošetřování

Ukážu, jak bych ošetřil/a odřeninou, drobnou popáleninu a zvrtnutý kotník.

➔ Cílem je, aby se děti postupně naučily ošetřování zranění a první pomoc. Nedávejte náročnější zranění.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Ošetřování* [na straně 15](#)
- ★ 3. stupeň: *První pomoc* [na straně 76](#)

A series of horizontal dotted lines for writing.

Vím, co dělat

Řeknu, co bych dělal/a v těchto situacích nebo koho bych poprosil/a o pomoc. Jednu situaci ztvárním scénkou.
Spolužák mi zničil učebnici. /Ztratil/a jsem klíče. /Nevím, kdy je nejbližší výprava a co si na ni mám vzít. /V obchodě nemůžu najít potravinu, kterou potřebuji koupit. /
Někdo po mě chce mé fotky (např. v plavkách). /Na ulici jsem našel/našla cizí mobil. /Našel/našla jsem si klíště. /Někdo mě obtěžuje nepříjemnými zprávami.

➔ Cílem je, aby se děti naučily řešit nečekané situace.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: *Kdo mi pomůže* [na straně 20](#)

Jednohubky

Se šestkou nakoupíme suroviny a připravíme jednohubky nebo obložený chléb. Do rámečku nakreslím nebo jinak znázorním suroviny, které jsme použili.

➔ Aktivita spojená s vařením je skvělá na podporu kreativity, je ale dobré na ni nechat dostatek času (i celou schůzku). Při přípravě jídla si děti mohou samy vybrat, co chtějí připravit, nebo jim můžeme nabídnout několik možností. Můžete připravit i něco jiného jednodušého než jen jednohubky a chlebičky, např. saláty, pomazánky, palačinky, míchaná vajíčka... Jídla můžete s dětmi jakkoli ozdobit.

AKTIVITA KOMUNIKAČNÍ ŠTAFETA:

Pomůcky: mobily a notebook, lístečky s úkoly

Aktivita: Zahrajte si s dětmi komunikační štafetu. Volejte a pište textovky dle úkolů na lístečcích. Např. napiš SMS o něčem... a pošli na toto telefonní číslo; zavolej na toto telefonní číslo a předej tuto zprávu; napiš email na tuto adresu s tímto textem... Nakonec každý napíše pohled svému kamarádovi ze schůzky, kterého si vylosuje. Napsané dopisy/pohledy hodí vedoucí do schránky, takže dětem do příští schůzky přijde dopis pro radost.

Oheň

Pomůžu připravit oheň, zapálím ho
a udržuji. Po ohni pomůžu uklidit.

➔ Aktivity s ohněm nedělejte na čas, dejte dětem prostor na vyzkoušení v klidu. Je důležité dětem během zapalování ohně vysvětlovat, jak se oheň zapaluje a na co je dobré dávat pozor (jaký materiál si na oheň vybrat, jak škrtnout sirkou, jak oheň zapalovat zespu, přikládat malé kousky a poté až větší, neházet klacky z velké výšky, jak oheň nezadusit...). Některé věci můžete zároveň vyzkoušet (co se stane, když do ohně nahážu mokrou trávu? hoří líp mokré nebo suché dřevo?). Zároveň je vhodné zapálený oheň k něčemu využít (opečení špekáčků nebo chleba, uvaření čaje, zahřátí...). Ukažte dětem, jak oheň správně zalít, uklidit a zahladit.

KDO JSEM

Radost

Řeknu nebo napíšu, co mi dělá radost.

➔ Může se stát, že děti nebudou vědět, co jim dělá radost. Ptejte se na to, co rádi dělají a proč: S kým rád/a trávíš čas? S rodinou, kamarády...? Kam rád/a chodíš? Co se ti na tom místě líbí, co tě na něm baví? Co rád/a děláš ve volném čase? Máš nějaké kroužky, hraješ na něco, sportuješ? Co tě na tom baví a proč?

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: *Dělám radost*

Naslouchání

Posadím se na klidné místo a se zavřenýma očima budu pět minut naslouchat svému okolí a svým myšlenkám.

Šestce řeknu, co jsem slyšel/a a co mě napadalo.

➔ Tento úkol je vhodné zařadit na výpravě do přírody, třeba do míst, kde jste ještě nebyli. Na aktivitu si vyhraďte alespoň půl hodiny. Děti se pak můžete ptát: Co bylo ve tvé těsné blízkosti (strom, keř, mech, tráva...)? Co jsi slyšel/a za zvuky? Jakou vůni jsi cítil/a? O čem jsi přemýšlel/a?

AKTIVITA KRÁSA:

Pomůcky: 10 obrázků se slavnými výtvary z různých období (vybraných 10 zajímavých děl), aby se vytvořila galerie v klubovně

Legenda: V řeckých bájích byl Narkissos domýšlivý mladík, který se zamiloval do vlastního obrazu na hladině. Nakonec se utopil ve studánce a jeho tělo se proměnilo ve žlutý květ, v narcis.

Popis: Při pohledu na tato díla popište, co se vám na nich líbí/nelíbí a proč. Na schůzku mohou děti přinést ukázat něco, co jim připadá opravdu krásné.

Jak se zachovat

Společně se šestkou se zamyslíme, jak bychom se zachovali v následujících situacích. Dvě z nich ztvárníme scénkou. Poté si řekneme, jestli jsme se ve scénkách zachovali podle vlčáckého/světluškovského zákona. (Omylem rozbiješ mamčinu oblíbenou vázu. Rozliješ ve školní jídelně trochu polévky na stůl. Jdeš lesem a na zemi uvidíš plastovou láhev. V obchodě se cizí paní přede mnou roztrhne sáček s pomeranči. Vymysli nějakou vlastní situaci, která se vztahuje k zákonu.)

➔ Důležité je ptát se, proč jsme se ve scénkách zachovali tak, jak jsme se zachovali, a co by nám to přineslo ve skutečnosti (Měli bychom z toho radost? Trápili bychom se? Měli bychom strach? Zlepšili bychom se? Překonali bychom se?). Nejlepší je přijít s vlastní scénkou a situací, kterou děti už zažily.

➔ Scénky můžou děti pojmout také zcela opačně: Jaké by to bylo, kdybychom se nesnažili zachovat podle zákona, slibu a hesla vlčat

či světlušek? Po scénce si můžete popovídat o tom, jaké následky může mít naše chování a jestli nebo proč je lepší zachovat se určitým způsobem (říct pravdu nebo zalhat, přiznat se nebo zatloukat...).

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: *Chování [na straně 23](#)*

Řeč těla

Popíšu, co vyjadřují následující obrázky.

➔ Pocity mohou být ošemetnou záležitostí. Někdy jsme veselí, jindy smutní a někdy ani nevíme, jak nám je. I děti tyto pocity dobře znají a dokáží je jednoduše popsat. Pocity můžeme také vyjádřit symboly – obrázky. Ty ale mohou působit na každého jinak. Při společné debatě nad obrázky ze stezky či cestičky se zaměřte na to, zda obrázky nemohou značit ještě něco jiného. Případně navrhněte vlastní varianty obrázků.

Propojení s ostatními úkoly:

★ 3. stupeň: *Beze slov*

AKTIVITA ŘEČ TĚLA:

Pomůcky: kartičky s emocemi a situacemi

Popis: Vytvoříme předem papírky (třeba dvojnásobek toho, kolik počítáme, že na schůzku přijde dětí) s popisem emocí (př. „Mám radost“,

„Něco se mi povedlo“, „Jsem naštvaný“...). Na schůzce poté necháme děti, aby si papírky losovaly, předváděly je pantomimou a hádaly, jakou emoci nebo situaci kdo předvádí. Potom rozdělíme děti do skupinek a necháme je, aby společně přemýšlely, co za emoce vyjadřují obrázky ve stezce. Můžeme je nechat jednu ze situací podle jejich výběru předvést scénkou. Pokud se emoce nebo situace budou opakovat, můžeme poukázat na rozdíly – každý je může vyjádřit jinak.

Překonej se!

Řeknu šestce, kdy a jak jsem se překonal/a.

Co mi k tomu pomohlo?

➔ Při překonávání sebe sama se dostáváme pryč ze své komfortní zóny a to může být velmi náročné. Návodné otázky mohou pomoci s plněním úkolu: Kdy jsi překonal/a svou lenost, obavy, strach, zlost, smutek? Jak ses cítil/a a jak ses zachoval/a, když: Jsi ve tmě sám/a? Jsi zvládl/a nějakou těžkou zkoušku nebo test ve škole? Udělal někdo něco, co tě rozzlobilo?

➔ Pokud plníte úkol na táboře, je možné pracovat s tím, co během táborového života děti mohou každodenně překonávat – strach na hlídce, lenost při službě v kuchyni, nechuť k ranním rozcvičkám nebo stesk po rodičích.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: *Strach* [na straně 24](#)

★ 3. stupeň: *Pracuju na sobě* [na straně 78](#)

MOJE KAMARÁDSTVÍ

Jak se k sobě chováme

Ztvárním, co se mi líbí na našem vzájemném chování v šestce. Společně si o tom popovídáme.

➔ Zaměřte se na společné zážitky a na to, jak se při nich k sobě děti chovají. Můžete použít tyto otázky: Pomohli jste si na výpravě navzájem? Hráli jste hry podle pravidel?

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 3. stupeň: *Společenská hra*
- ★ 3. stupeň: *Naučím něco užitečného*

AKTIVITA ZÁŽITKY:

Pomůcky: křídly

Popis: Křídou na beton nebo klackem do hlíny či písku nakreslíme společné zážitky ze schůzek a výprav. Děti kreslí alespoň po dvou, aby se společně musely domluvit na společném zážitku. Je tedy třeba, aby tyto malé skupinky měly společné zážitky. Poté skupinky představí, co nakreslily a proč si vybraly tento zážitek.

.....

.....

.....

Důvěra

Řeknu nebo napíšu, komu nejvíce důvěřuji a proč.

➔ Důvěra znamená spoléhat na ostatní v nejrůznějších situacích (třeba dodržení dohody nebo udržení tajemství). Při plnění aktivity můžete dětem položit otázky, které je navedou k pochopení důvěry (odpovědi by měly být co nejkonkrétnější): Co pro mě znamená, že někomu důvěřuji? Co pro mě znamená, že mi někdo důvěřuje?

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: Důvěra

AKTIVITA:

Vlčata – Běh džungli:

Pomůcky: Překážková dráha

Legenda: Když Mauglí vyrostl a bylo mu asi 10 let, znal Seónijsou džungli velmi dobře. Věděl, kde je jaký strom, kde leží jaký kámen a kde bydlí jaký tvor. Když si hrál Mauglí s Šedákem, občas hráli hru na slepou krysou Čikai, běželi vedle sebe a jeden měl zavřené oči a druhý ho v běhu navigoval, aby nespádl. Mauglí důvěřoval Šedákovi a Šedák zase Mauglímu.

Popis: Ve dvojici si jeden zaváže oči a druhý jej naviguje skrz překážkovou dráhu (úměrnou věku). Můžeme využít i přirozené prostředí jako je les. Po projití překážkovou dráhou nebo části trasy si ve dvojici vymění role.

MŮJ DOMOV

Moje rodina

Spolu s rodiči nebo sourozenci vyberu fotku nebo věc, která vystihuje naši rodinu. Ostatním řeknu, co mám na naší rodině rád/a.

➡ Co když děti nic nenapadá? Pomozte jim otázkami: Jak trávíte víkendy? Co děláte, když jste spolu? Máte nějaké společné zájmy? Čemu jste se naposledy společně zasmáli?

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: *Moji předkové [na straně 85](#)*

A series of horizontal dotted lines for writing.

SVĚT OKOLO NÁS

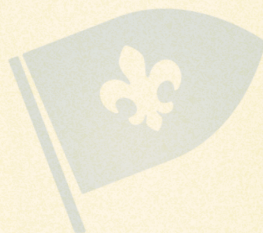
Původ věci

Do tabulky zapíšu věci podle svého výběru. Zjistím, z jaké země která věc pochází a jak dalekou cestu musela urazit až ke mně (oblíbená potravina, kus oblečení, oblíbená hračka).

➔ Aktivita cílí na podobné kompetence jako Cesta jídla v prvním stupni. Cílem je, aby se děti zamýšlely, odkud se berou běžné věci, a jak moc je dnešní svět propojený. Úkol je vhodné plnit pomocí aktivity. Na schůzku je užitečné připravit materiály s informacemi, odkud děti mohou čerpat, nebo alespoň zajistit počítač a internetové připojení, aby bylo možné některé informace dohledávat.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Cesta jídla* [na straně 16](#)
- ★ 3. stupeň: *Výroba věcí* [na straně 90](#)

AKTIVITA PŮVOD VĚCÍ:

Pomůcky: potraviny (čokoláda, rýže, těstoviny), oblečení (tričko, ponožka, teniska), hračky (Barbie, Lego, plyšák) – vše s popisky, odkud která věc pochází (pokud tam originálně nejsou, doplníme na kartičku); velká mapa světa / globus

Popis: Na schůzce požádáme děti, aby si vybraly několik věcí z těch, které mají s sebou a je na nich napsáno, odkud jsou. Věci dětí doplníme naším výběrem. Venku nebo v klubovně vytvoříme stanoviště, která

budou představovat jednotlivé země, z nichž naše věci pocházejí. Vzdálenost stanovišť od klubovny/středu místnosti bude přibližně podle vzdálenosti dané země od místa, kde žijeme. Všechny věci dáme doprostřed na velkou hromadu a úkolem dětí je věci správně roztrdit na jednotlivá stanoviště podle místa původu. Nakonec si zkontrolujeme správnost roztržení a řekneme si vzdálenost, kterou dané věci musely urazit až k nám. Můžeme si předem zjistit i zajímavosti o zemích, ze kterých věci pocházejí, a nyní si o nich povídat.

Jedinečnost

Co máme společného všichni v šestce? U každého bratříčka/ každé sestřičky v šestce řeknu, v čem je jedinečný/á. Čím by jeho/její jedinečnost mohla být přínosem celé šestce?

➔ Pokud děti neví, ptejte se jich, třeba takto: Je něco, co máme všichni v šestce rádi? Nějaká činnost, jídlo, nějaké místo? Co nás všechny baví? Nějaká aktivita, hra...? Čím se v šestce všichni řídíme? Co by nikdo z nás neudělal? A na druhou část otázky: Co kdo v naší šestce umí? V čem je kdo dobrý? Co koho baví, jaké jsou zájmy ostatních? Co bych se chtěl/a od někoho ze šestky naučit?

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: [Dobré vlastnosti na straně 28](#)

AKTIVITA JEDINEČNOST:

Pomůcky: bílé A4 papíry v dvojnásobku počtu dětí, izolepa, vypratelné fixy, papír s dobrými vlastnostmi, schopnostmi a dovednostmi pro inspiraci

Popis: Dětem na záda nalepíme papíry a necháme je vzájemně si na ně psát, v čem je každý z nich jedinečný, co se nám na něm líbí, proč ho máme rádi. Je vhodné dát dětem na jedno nebo více míst papír s nápady pro inspiraci. Potom si děti papíry sundají, přečtou a společně porovnáme, co máme společného. Nakonec na prázdné papíry nakreslíme postavičky jednotlivých členů šestky. Ke každému napíšeme společně jednu věc, ve které je jedinečný a která je významná pro celou šestku (můžeme čerpat z jeho papíru). Pro psaní si nechejme dostatečně velké papíry a prostor – děti píšou velkým písmem a může pro ně být nekomfortní malý prostor pro psaní.

Správné chování

Jak by se postavy na obrázcích měly správně zachovat? Do prázdných bublin doplním, co by která postava mohla říkat.

➔ Nechte děti, ať úkol splní, jak myslí, že je to nejlepší. Dopředu jim nepředkládejte možnosti. Potom si spolu můžete o situacích povídat. Myšlenka jednotlivých situací:

1. holky se ve škole nebaví se spolužačkou s nadváhou,
2. kluk ze sociálně slabší rodiny nemá dotykový mobil, ale rád by se přidal ke klukům, co si hrají mobilu,
3. holka si chce zahrát s klukama fotbal.

Ve všech třech situacích se snažte postupně vést diskuzi k podobné úvaze. To, jaké máme tělesné proporce, jestli vlastníme nějaké věci nebo jsme holka či kluk, není něco, co můžeme dobře ovlivnit. Navíc to neříká, jací jsme uvnitř a co můžeme a nemůžeme dělat. Neměli bychom se ovlivňovat nálepkami, ale naopak nabízet všem stejné příležitosti a chovat se ke všem dle jejich chování, ne podle vnějších znaků. Je možné se pak bavit dál o těchto vnějších znacích a nálepkách. Jaké další představy znáte? (Např. blondýnky jsou hloupé → Znáte nějaké blondýnky, které ve škole excelují? Jaká část těla ovlivňuje to, že přemýšlíme? Hlava, tedy mozek. Nikoliv vlasy.)

K situacím můžete typově využít tyto otázky:

1. Proč si myslíte, že by holky neměly chtít pozvat svoji spolužačku? Je něco, co ji dělá jinou než ostatní? Po tom, co zazní její nadváha, se ptejte: Může za to? Znáte někoho, kdo je ze zdravotní důvodů tlustší či hubenější, větší či menší, zkrátka vzhledově jiný než většina dětí? Znamená to, že je i povahově horší kamarád? Máte mezi přáteli někoho, kdo je např. tlustý, ale je to prima kamarád? A je někdo, kdo vám např. povahově nesedí, ale vzhledově se vašemu okolí líbí? Vhodně dovedte děti příklady z jejich života k tomu, že povaha člověka (to, že je člověk dobrý/á kamarád/ka) není nijak závislé na vzhledu a vzhled tedy není dobré používat pro „nálepkování“, zda je někdo lepší či horší člověk. Vždycky jsou důležité hlavně lidské činy a chování.
2. Proč si myslíte, že se kluk v hnědém svetru ptá, co kluci hrají? Po tom, co zazní, že se k nim chce přidat, se ptejte, jestli mu v tom něco brání. Případně děti přiveďte na myšlenku, že možná nemá chytrý mobil s hrami. Proč si myslíte, že ho nemá? Myslíte, že za to může? A že by si kluci s ním neměli chtít zahrát / hru mu ukázat / mobil mu půjčit? Máte také nějakou věc, kterou mají ostatní, ale vy ji nemáte

a chcete? Stalo se, že vám ji někdo půjčil? Byli jste rádi? Dostáváte všichni stejné dárky k Vánocům? Máte všichni stejně trendy hračky? Vozí vás rodiči stejnými auty? Veďte otázky tímto směrem a dojděte k diskuzi na téma, že každý je jinak bohatý a že to je kvůli různě placeným povoláním a odlišným životním situacím. Podobně jako vzhled, bohatství/vlastnictví věcí neznačí lepší povahu člověka. Důležité jsou opět jeho činy.

3. Proč si chce holka zahrát fotbal? Po tom co zazní, že asi má hru ráda a chce si zaběhat nebo že si chce prostě jen hrát s kamarády, se ptejte: Proč by si někdo myslel, že by hra nebyla pro ni? Postupně si povídejte o stereotypních představách, které jsou spojené s ženami a muži (např. žena doma vaří, uklízí, stará se o děti a muž vydělává, hraje fotbal...). Podle příkladů, které děti uvedou, se ptejte: Znáte i ženy, které chodí do práce a vydělávají? Znáte i muže, co vaří? Pravděpodobně ano – protože to umí a baví je to. Pohlaví většinou neovlivňuje to, co můžeme nebo nemůžeme dělat.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: *Spravedlnost* [na straně 88](#)

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Šetrné chování

Splním jeden z úkolů: Při které činnosti spotřebuji nejvíce vody? Vymyslím, jak bych mohl/a vodou šetřit. Plán představím šestce./Dva dny budu počítat všechny jednorázové obaly od svých školních svačin. Třetí den si nachystám svačinu sám/sama a použiji co nejméně obalů./ Se šestkou uklidíme drobný nepořádek (např. v okolí klubovny). Odpadky roztřídíme do správných kontejnerů.

➔ Cílem úkolu je naučit děti, že existují i jiné způsoby ochrany přírody než třídění odpadu – že je možné snažit se odpady nevytvářet vůbec nebo se snažit zbavit přírodu už dříve vyhozených odpadů nebo obecně šetřit veškeré zdroje surovin, vody a energie. První úkol je vhodné plnit pomocí jednoduché hry nebo aktivity. Druhý úkol má děti navést k tomu, aby si uvědomily, kolik odpadků vyprodukují (zde tedy na případu školních svačin), a zkusily si tyto odpadky minimalizovat. Třetí úkol můžete využít při akci Uklidme Česko či jiné akci zaměřené na životní prostředí.

VODÁCKÉ DOPLŇKY

Plavání

S vestou nebo plaveckými pomůckami (např. destičkou nebo páskem) uplavu 25 metrů.

➔ Snažte se, aby se děti zdokonalovaly v plavání a aby překonaly strach z vody, pokud se ještě bojí. V přírodních vodách, zejména na hloubce, klidně mohou ještě plavat ve vestě, vesta však brání správnému provedení plaveckých způsobů a je to spíš jistota pro vedoucí, že se dítě neutopí. Efektivitu výcviku plavání mohou významně příznivě ovlivnit plavecké pomůcky. S jejich pomocí dosáhneme rychleji očekávaných výsledků, protože pomáhají dětem zejména zbavit se strachu z vody. Nejčastěji používaná je plavecká deska. Je vyrobena z dobře plovoucího materiálu a má mít rozměry cca 35×24×4 cm. Pro nadlehčení úplných začátečníků je možno použít plovací pás z destiček z dobře plovoucího materiálu připevněný na tělo. Zásadně by měl být připevněn nad tělem, protože tak nejvíce zvyšuje stabilitu polohy. Desky a plovací pásy často bývají na bazénech k zapůjčení buď volně, nebo u plavčíka. Počáteční obtíže s potápěním obličejem mohou zmírnit plavecké brýle, které jsou v podstatě nezbytné pro plavání v chlorovaných bazénech, a to zejména při plavání kraula. Není ale ostuda brýle používat kdekoliv, třeba i při plavání v rybníce.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Plavání*
- ★ 3. stupeň: *Plavání [na straně 93](#)*

Skok do vody

Skočím do vody v místě, které mi určí kapitán/ka.

➔ Dítě by mělo vědět, že může skočit do vody pouze, když si je jisté, že je to bezpečné. Stejně tak skákejte do vody s dětmi pouze tam, kde jste si jisti, že je dostatečná hloubka a kde nejsou ve vodě žádné překážky. Při skocích do vody může dojít k vážným úrazům, zejména když skočí plavec na jiného ve vodě nebo na jinou překážku (dno). Platí proto, že plavec se musí před skokem přesvědčit, že je prostor doskoku volný, a po skoku musí tento prostor co nejrychleji opustit. V bazénech a koupalištích dbejte pravidel, kde se smí a nesmí skákat.

Principem tohoto úkolu je, že se dítě nebojí skočit do vody po nohou. Netrvejte na výšce, odkud skáče, ani na správném provedení „skoku do neznámé vody“, který učíme děti ve skautském věku, byť jej nacvičovat samozřejmě můžete.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: *Skok do vody [na straně 95](#)*

Záběry

Naučím se správně provést následující kormidelníkovy povely. Ten, který už umím, si vybarvím.

➔ **Nácvik a aktivní používání jednotlivých záběrů se dá velice dobře trénovat při otáčení lodi a při průjezdu trati např. z bójek. Připravit, vpřed – Loď při synchronním pádlování lépe jede, lépe se s ní manévruje, to platí i u rozjezdu – při správném provedení je rychlejší.**

Pohov, stop, kontra – snažte se na příkladech v praxi ukazovat a vysvětlovat, proč je potřeba záběry provádět okamžitě.

Přitáhni, odlom – Dětem vysvětlujte a ukazujte důležitost přitážení/odlomení na pozici háčka, aby vnímaly důležitost změny směru lodi při provedení záběru.

Dbejte na správné provedení záběrů, na provedení do konce, správné zasazení atp. Přesný popis technik je k nalezení ve Vodácké příručce → vodni.skauting.cz/prirucka – technika záběrů na pramici: str. 105, str. 142.

Propojení s dalšími úkoly:

★ [2. stupeň: Pádlování na straně 67](#)

★ [3. stupeň: Pádlování na straně 96](#)

Části pádla

Na správná místa v obrázku doplním,
jak se jmenují části pádla.

➔ Znalosti částí pádla (hlavice, dřík, list, řapík) vedou ke zlepšení pochopení správného držení pádla. Části pádla neukazujeme pouze na obrázku, ale přímo na skutečném pádle.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: Pádlování [na straně 38](#)
- ★ 2. stupeň: Pádlování [na straně 67](#)
- ★ 2. stupeň: Záběry [na straně 69](#)
- ★ 3. stupeň: Pádlování [na straně 96](#)

Části lodi

Nakreslím nebo nalepím obrázek lodi, na které s oddílem
nejraději jezdím. Napíšu, jak se jmenují její části.

➔ Pokud je to možné, seznamte děti s částmi lodě nejprve přímo na loděnici nebo na vodě, v ideálním případě si ukažte a pojmenujte části lodi na různých plavidlech.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: Názvy lodí [na straně 38](#)

Házecí pytlík

Chytím se ve vodě házecího pytlíku, který mi vedoucí hodí, a nechám se přitáhnout ke břehu či lodi.

- ➔ Začněte nejprve zvládnutím úkolu Házecí pytlík v 1. stupni. Po jeho zvládnutí nacvičujte chycení házecího pytlíku ve vodě. Při házení míříme přes plaváčka. Je lepší přehodit, než nedohodit, plaváček se chytá lana, nepotřebuje držet přímo konec pytlíku. Pozor na zapomenuté karabiny v oku házecího pytlíku! Dítě chytá pytlík (hlavně v proudící vodě) v poloze vleže na zádech. Po dopadu házečky uchopí lano tak, aby jej mělo přes rameno (lépe rameno vzdálenější od břehu) a druhou rukou jej tiskne na hrudník. Následně roztáhne nohy pro lepší stabilitu na zádech a předkloní hlavu k hrudníku.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: [Házecí pytlík na straně 39](#)

Vlajková abeceda

Vyrobím (z papíru, látky...) záložku do knihy, přívěsek na klíče, ozdobím hrnek..., ve tvaru vlajky (nebo vlajek) vlajkové abecedy, která se mi líbí.

➔ Cílem úkolu je seznámení dětí s vlajkovou abecedou. Vlajková abeceda, která je součástí Mezinárodního signálního kódu (The International Code of Signals, ICS), je signální soustava, která umožňuje výměnu důležitých zpráv o situaci na jiných plavidlech a jejich dalších záměrech bez ohledu na mateřský jazyk komunikujících stran.

Děti by se měly dozvědět, kde a k čemu se používá, ideálně na reálném příkladu. Pokud oddíl nemá své tradiční signály, nenuťte děti, aby se učily, co který signál znamená.

Vlajkový stožár

Do obrázku vlajkového stožáru nakreslím, kam se vztyčuje státní vlajka a kam ostatní vlajky.

➔ Vodácký stožár představuje stěžeň lodi. Úkol je vhodné plnit na táboře či jiné akci, kde je vztyčený stožár s vlajkami.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: [Skautské symboly na straně 32](#)

U vody

S posádkou či oddílem najdeme a uklidíme drobný nepořádek a odpadky u vody (v potůčku, studánce, na břehu řeky či jezera). Napíšu nebo nakreslím, co jsme společně uklidili.

➔ Během této aktivity si děti uvědomí, že odpadky hozené do vody nezmizí, ale někde zase „vyplavou“ a kromě nepořádku mohou také způsobit zranění (ostré předměty). Nejvhodnějším obdobím pro plnění tohoto úkolu je jaro, kdy ještě není vše zarostlé vegetací.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: [U vody na straně 40](#)

MAUGLÍ

v lidské vesnici

3. stupeň stezky vlčat

SKAUT

Sluneční LUCERNA

3. stupeň cestičky světlušek

SKAUT

POLEK A ŽABKA

v říčním oceánu

3. stupeň plavby žabiček, světlušek
a vodních vlčat,

SKAUT

3. STUPEŇ

CO UMÍM A ZNÁM

Bezpečná cesta

Provedu bezpečně ostatní okolo klubovny či obcí.
Poukážu na možná nebezpečí. Vysvětlím cestou značky,
které potkáme a mají vliv na naši bezpečnost.

➔ Vhodné je zaměřit se na vysvětlení bezpečnosti celkově, nejen ve městě, ale i mimo něj. Učte děti všimnout si dopravních značek (např. zakreslování značek na určeném úseku, vyznačení bezpečné cesty na mapě...). Mluvte s dětmi o tom, jak neohrožovat nejen sebe, ale i ostatní (např. při jízdě na kole nebo koloběžce po chodníku). Zajímavá může být i návštěva dopravního hřiště.

Co si koupím

Napíšu, co bych si chtěl/a koupit (např. v hodnotě svého kapesného, za cenu 100 Kč). Zakroužkuji věci, které jsou opravdu užitečné. Škrtnu ty, které si můžu odepřít, a peníze ušetřit.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: [Cena jídla na straně 16](#)

AKTIVITA POTŘEBY A PŘÁNÍ

Pomůcky: notebook pro ověření, co kolik stojí, rodinný rozpočet, seznam známých povolání a kolik přibližně vydělávají

Popis: Určit hodnotu peněz je pro mnohé děti velmi složité. Ne všichni dostávají kapesné (a když už, tak různě vysoké) a většinu věcí jim kupují jejich rodiče. Děti tak nemají přehled o tom, kolik co stojí. Také většinou nevědí, kolik mohou vydělávat jejich rodiče. Proto je dobré jim tyto informace trochu přiblížit. Na internetu se dají stáhnout pro ukázkou různé rodinné rozpočty. Také můžete s dětmi tipovat, co kolik stojí, případně porovnávat, co z dvojice je dražší (cesta autobusem/vlakem, svačina do školy, knížka, vstupenka do kina, lego stavebnice, pamlsek pro pejska...). Také je dobré zmínit, že pro každého je užitečné něco jiného (a kdyby si Karlička chtěla koupit nůž, neznamená to, že je užitečný pro všechny).

První pomoc

Co udělám, když najdu někoho blízkého, jak nehybně leží a neodpovídá mi? Jednotlivé kroky správně seřadím.

➔ U tohoto úkolu je důležité s dětmi projít každý jednotlivý krok. Účelem není vyděsit děti, ale připravit je na nenadálou situaci, která může potkat jejich blízkého. Proto si procvičujte pouze tyto základní kroky a nespojujte úkol se simulačkou a dalšími zraněními.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: [Ošetřování na straně 15](#)

★ 2. stupeň: [Ošetřování na straně 43](#)

Přivolání pomoci

V hraném telefonátu si vyzkouším přivolat pomoc k různým situacím. Do telefonu řeknu vše, co je potřeba.

- ➔ Vysvětlujte dětem přivolání pomoci pouze v obecné rovině, nestrašte je, spíš poraďte a uklidněte, že to zvládnou. Je dobré všímat si orientačních bodů, názvů ulic, čísel sloupů, aby děti věděly, podle čeho určit svou polohu. Také s nimi můžete mluvit o tom, že nemusí mít z hovoru obavy (operátor je bude v případě potřeby navádět a ptát se jich). Můžete představit aplikaci Záchranka, která dětem pomůže.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: [Tísňová čísla na straně 19](#)

AKTIVITA VOLÁME SOS

Pomůcky: 2 mobily, lístečky se situacemi

Popis: Vybraný člen je s jedním vedoucím venku (mimo místo, kde jsou ostatní) a volá jeho telefonem. Po ukončení hovoru se vrátí k ostatním a hodnotí se hovor. Tento nácvik by neměl být součástí simulace, aby byl prostor na zpětnou vazbu.

.....

.....

.....

.....

Vyhledávání informací

S pomocí vedoucí/ho si vyberu otázku, na kterou neznám odpověď (např. Je vesmír nekonečný? Bude zítra pršet?).

Najdu odpovědi ve dvou různých zdrojích a výsledky porovnám. Řeknu, jestli odpovédím věřím a proč.

➔ Pro vyhledávání si do klubovny doneste různé knihy (encyklopedie) a materiály (noviny/časopisy), ve kterých se bude hledat, ideální je i PC. Pro změnu prostředí můžete tento úkol plnit i v knihovně. Aby byla aktivita zajímavá, je třeba pečlivě připravit zajímavé otázky, aby děti ověřování a hledání informací/odpovědi bavilo (např. z oblastí přírody, filmu, vesmíru, postavy z počítačových her...).

Pracuji na sobě

Po domluvě s vedoucí/m nebo rodiči vydržím tři dny bez...

➔ Vysvětlujte dětem, proč by se měly snažit překonat samy sebe. Mluvte s nimi o tom, že je dobré na chvíli se vzdát toho, co jim může škodit (sladkosti, přemíra hraní na počítači nebo mobilu...), a zkusit se věnovat něčemu, co jim prospívá (např. cvičení, učení se nových věcí...). Před plněním úkolu se můžete domluvit, že si budete kreslit nebo psát, co jste dělali místo aktivit, které jste si zakázali (dělali jste něco nového nebo zajímavého?) a na schůzce si o tom popovídat. Také můžete mluvit o tom, jak těžké bylo vydržet a jak se jim to dařilo.

KDO JSEM

Dodržování slibu

Jeden den se více než obvykle soustředím na dodržování vláckého/světluškovského slibu. Večer se zamyslím, jak se mi ho dařilo plnit. Svá zjištění jakkoliv ztvárním. O plnění si popovídám s vedoucí/m.

➔ Práce se slibem je nikdy nekončící proces. Patří totiž do každého dne vlčet i světlušek. Zkuste dětem položit otázku, co pro ně znamená dodržovat slib a chovat se podle něj? Při plnění tohoto úkolu mohou děti složit básničku, písničku, povídku či krátký text o tom, jak se jim dařilo plnit jejich slib.

Písnička

Se zavřenýma očima si se šestkou poslechneme písničku. Poté si vzájemně řekneme, co se nám na ní líbilo a nelíbilo.

➔ Při poslechu můžete dětem zavázat oči a zadat jim, aby u písničky i tančily a hýbaly se. Pohybem si ještě více zvědomí pocit a zážitek z poslechu. Zavázané oči pomůžou dětem zbavit se stydlivosti – takto vědí, že se nikdo nedívá (je vhodné, aby si zavázal/a oči i vedoucí a vytvořil/a tak bezpečnější prostředí).

Propojení s dalšími úkoly:

★ [2. stupeň: Krása na straně 49](#)

Dobré vlastnosti

Napíšu tři své dobré vlastnosti.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: *Dobré vlastnosti* [na straně 28](#)

AKTIVITA:

Vlčata: Vlk Šedák a šakal Tabaki

Pomůcky: Stopy s dobrými a špatnými vlastnostmi

Legenda: Šedák byl dobrým přítelem Mauglího a Tabaki zase přísluhovač zlého tygra Šér Chána. Jednoho večera se Šedák setkal v džungli s Tabakim a začal nemilosrdný boj.

Popis: Vlčata mají za úkol najít co nejvíce stop Šedáka a Tabakiho. Stopy (lístečky) jsou z papíru a mohou být rozházené na louce nebo v lese. Na stopách jsou napsané vlastnosti – na Šedákových ty dobré, na Tabakiho ty špatné. Šakal má stopy hodně podobné těm vlčím a lze si je snadno splést. Úkolem šestky je stopy roztřídit na dobré a špatné vlastnosti. V případě dvou a více šestek vytyčte prostor, kde se stopy nacházejí. Do tohoto prostoru mohou maximálně dva ze šestky a přinést může každé vlče jen jednu stopu. Postupně se ve sbírání střídají, dokud nenajdou všechny stopy.

Na konci hry dostane každé vlče papír, příp. siluetu vlka (menší A5 k nalepení do deníku – před plněním tohoto úkolu je vhodné, aby si je vlčata podepsala) a ostatní bráškové ze šestky/smečky mu na něj napíší jeho dobré vlastnosti. Jako zásobu dobrých vlastností mohou využít

právě nasbírané stopy Šedáka, které našli. Poté si každé vlče ve své siluetě zakroužkujte dvě, které se mu líbí, a dopíše další dvě své dobré vlastnosti. Šestce řekne, proč si je doplnil.

Světlušky: Stopy u paloučku

Pomůcky: Stopy s dobrými a špatnými vlastnostmi

Legenda: Lucinka se naučila od ostatních světlušek poznávat stopy ostatních tvorů z paloučku a lesa. Věděla tak, které stopy patří hodnému tvorečku a které pak obyvateli jeskyně, který nemá světlušky rád.

Popis: Světlušky mají za úkol najít co nejvíce stop tvorů z lesa a paloučku a stop obyvatel jeskyně. Stopy (lístečky) jsou z papíru a mohou být rozházené na louce nebo v lese. Na stopách jsou napsané vlastnosti – dobré na stopě tvora z paloučku a lesa, špatné na stopách obyvatel jeskyně. Spousta tvorů z paloučku, lesa nebo jeskyně má stopy hodně podobné a lze si je snadno splést. Úkolem šestky je stopy roztrždit na dobré a špatné vlastnosti.

V případě dvou a více šestek vytyčte prostor, kde se stopy nacházejí. Do tohoto prostoru mohou maximálně dva ze šestky a přinést může každá světluška jen jednu stopu. Postupně se ve sbírání, střídají dokud nenajdou všechny stopy.

Na konci hry dostane každá světluška papír, příp. siluetu světlušky (menší A5 k nalepení do deníku – před plněním tohoto úkolu je vhodné, aby si je světlušky podepsaly) a ostatní sestřičky ze šestky/smečky jí na něj napíší její dobré vlastnosti. Jako zásobu dobrých vlastností mohou využít právě nasbírané stopy obyvatel paloučku a lesa. Poté si každá světluška ve své siluetě zakroužkujte dvě, které se jí líbí, a dopíše další dvě své dobré vlastnosti. Šestce řekne, proč si je doplnila.

MOJE KAMARÁDSTVÍ

Spor

Vzpomenu si na situaci, ve které se podařilo vyřešit spor, nebo situaci najdu v příběhu.

Co bylo pro řešení sporu důležité?

➔ Nedorozumění je u dětí stejně časté jako u dospělých. Přesto mohou tápat nad tím, co to konflikt vlastně je. Tyto návodné otázky mohou pomoci: Řekl někdo něco, co tě rozzlobilo? Nebo jsi ty řekl něco, co rozzlobilo druhé? Udělal někdo něco, co se ti nelíbilo? Nebo jsi ty udělal něco, co se nelíbilo jinému? Myslel sis, že někdo něco udělal nebo řekl, a to tě rozzlobilo? Při hledání řešení konfliktu se můžeme ptát: Jak ses zachoval/a ty nebo ostatní? K čemu to vedlo? Co bys mohl/a udělat pro vyřešení konfliktu ty a co druhá osoba?

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. Stupeň: *Jak se k sobě chováme [na straně 53](#)*

Příprava hry

Po domluvě s vedoucí/m připravím sám/sama nebo s někým krátkou hru, kterou si se šestkou zahrajeme. Na konci hry mi ostatní řeknou, co se jim na hře líbilo a co ne. S vedoucí/m si popovídám o tom, jestli s hodnocením ostatních souhlasím.

➔ Zaměřte se zejména na druhou část úkolu. Pomozte šestce, aby při hodnocení byla konkrétní. Vaše hodnocení udělejte v soukromí a pomozte dítěti se v tom všem zorientovat.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Hodnocení hry [na straně 31](#)*
- ★ 2. stupeň: *Hodnocení výpravy*
- ★ 3. stupeň: *Domlouvání programu [na straně 88](#)*

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 15 lines.

SVĚT OKOLO NÁS

Historie skautingu

Se svou šestkou zahrajeme scénku z historie skautingu (světového, českého nebo místního).

➔ Před touto aktivitou je důležité dětem poskytnout čas a materiály pro přípravu, aby se mohly připravit a při vymýšlení námětu a podrobností scénky se dozvěděly něco nového. Zároveň není vhodné tuto aktivitu zařadit jako první při probírání tématu skautské historie, měly by jí předcházet jiné schůzky, kde se děti o skautské historii něco dozví, aby to tady mohly aplikovat a spojit si souvislosti. Nápady, kde vzít materiály pro děti pro inspiraci, jsou například na webu skautských časopisů nebo v příručce Cestou k pramenům. Pokud budete chtít aktivitu ozvláštnit, můžete dětem nabídnout různé formy divadla – například je nechat vyrobit papírové loutky na špejlích a zahrát loutkové divadlo.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Skautské symboly* [na straně 32](#)
- ★ 2. stupeň: *Tábor* [na straně 62](#)

.....

.....

.....

.....

Spravedlnost

Vyberu si příběh a najdu v něm, kdo rozhodl spravedlivě a kdo nespravedlivě. Jaký vliv měla rozhodnutí na pokračování příběhu?

➔ Na začátek dětem můžete pomoci návodnými otázkami: Vybavíš si, kdy jsi u pohádky/příběhu cítil, že je ti postavy líto? Přišlo ti někdy, že by si postava v příběhu zasloužila, aby se k ní chovali jinak? Na aktivitu si nechte dostatek času. Můžete zařadit i na akci, kde vás bude více, a děti si rozdělit do menších skupinek. Je možné, že se dětem s příběhy začnou vybavovat i reálné situace, které prožily.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: *Správné chování na straně 59*

Domlouvání programu

V šestce navrhne, jaký program by se nám líbil na schůzkách nebo výpravách. Vybereme pět nápadů, na kterých se domluvíme, a řekneme je vedoucí/mu.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: *Zájem o obec*

Výroba věcí

Vyberu si jeden předmět ve svém okolí (oblečení, knížku, hračku...) a řeknu, z čeho je vyrobený. Kolik lidí (kterých povolání) ho muselo vzít do ruky, než se dostal až ke mně?

➔ Aktivita cílí na podobné kompetence jako Cesta jídla v prvním stupni a Původ věcí ve druhém stupni. Cílem je, aby se děti zamýšlely, odkud se berou běžné věci, kolik práce, energie a lidí je potřeba na jejich výrobu a jak moc je dnešní svět propojený. Na schůzku je pro plnění vhodné připravit materiály s informacemi, odkud děti mohou čerpat, nebo alespoň zajistit počítač a internetové připojení, aby bylo možné některé informace dohledávat.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: *Cesta jídla* [na straně 16](#)
- ★ 2. stupeň: *Původ věcí* [na straně 57](#)

AKTIVITA POVOLÁNÍ

Pomůcky: předměty (bota, tričko, rohlík, knížka...) a lístečky s názvy povolání schopných vyrobit jednotlivé předměty (obuvník, švadlena, pekař, spisovatel/knihař...)

Popis: Do území rozházíme lístečky s názvy povolání. Děti papírky po jednom sbírají (v území může být vedoucí chytající děti). Jakmile jsou povolání rozebraná, každý předvede pantomimou povolání, která ulovil. Ke každému předvedenému povolání společně přiřadíme jeden z předmětů. Společně si řekneme, jaká další povolání se na výrobě mohla podílet.

VODÁCKÉ DOPLŇKY

Plavání

Uplavu alespoň 25 metrů bez plaveckých pomůcek či vesty.

➔ Cílem tohoto úkolu je jakkoliv uplavat 25 m bez plaveckých pomůcek (tedy po zvládnutí úkolu Plavání z 2. stupně). U dětí, které to již zvládnou, se můžete snažit, aby správně zvládly některé plavecké způsoby. Podrobně jsou plavecké způsoby popsány ve Vodácké příručce v kapitole 1. Plavání a záchrana tonoucích → vodni.skauting.cz/prirucka. Ve stručnosti plavecké způsoby a na co dbáme:

- **Znak** – nejméně náročný plavecký způsob na seznámení s vodou, protože se nepotápí obličej, poměrně jednoduchý pohyb rukou a nohou.
- **Kraul** – vychází ze základní splývavé polohy, pohyby rukama i nohama jsou jednoduché a potíže nečiní ani jejich souhra. Je nutné trvat na ponoření obličej a vydechování do vody. Nádech by měl být při každém třetím záběru, aby docházelo k rovnoměrnému zatížení těla.
- **Prsa** – výhodou je pro děti přirozená poloha. Nevýhodou je pak složitější pohyb rukama i nohama a zejména souhra, celková součinnost včetně dýchání je dosti obtížná. Častou chybou při plavání prsou je nepotápění hlavy a nevydechování do vody (styl „paní radová“), což vede k přetěžování krční páteře.
- **Motýlek (delfín)** – pro svoji obtížnost se jako první vyučovaný způsob nepoužívá, ani děti ve věku 8–10 let, které chodí do plaveckých kurzů, je většinou neovládají.

Úkol můžete plnit jak v bazénu, tak i venku.

Na venkovní ploše můžete měřit vzdálenost například házecím pytlíkem, či pomocí internetových map. Vzhledem k obtížnější orientaci využijte orientačních bodů kolem břehu, případně je možné provést obrátku například kolem zakotvené lodě či bójky. Ta se dá jednoduše vytvořit pomocí kanystru, několika spojených PET lahví nebo čehokoliv nafukovacího, ideálně jasné barvy, s větším kamenem na provázku.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: [Plavání na straně 66](#)

Plavání v řece

S vestou proplavu úsek tekoucí řeky,
který mi určí kapitán/ka.

➔ Nácvič je nutný k tomu, aby děti zvládly správně zareagovat při převržení lodi. Proveďte jej na bezpečném místě na tekoucí vodě. Na začátku zkontrolujte správně nasazenou a utaženou vestu. Plave se na zádech, nohy směřují dopředu, chodidla jsou u hladiny, aby se nezachytily o překážku u dna. Jeden vedoucí je na začátku úseku, kde dítěti pomůže dostat se do proudu a nasměruje jej, druhý vedoucí je na konci úseku, kde dítěti pomůže dostat se z proudu.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: [Převržení lodi na straně 97](#)

Skok do vody

Skočím do bezpečné vody z vyvýšeného místa, které mi určí kapitán/ka.

➔ Když dítě zvládne Skok do vody z 2. stupně (zde platí stejné zásady), můžete přistoupit ke skákání z výšky. Některé děti se bojí skákat z výšky, ty do ničeho nenuťte a vyberte místo jen mírně vyvýšené.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: *Skok do vody* [na straně 68](#)

Přivolání pomoci

Vím, že jsem ještě malý/á na to, abych ve vodě pomáhal/a někomu, kdo se topí. Naučím se proto, jak ze břehu či z lodě přivolat pomoc. S posádkou si to zahrajeme.

➔ Záchrana jedince je fyzicky náročná. Naučit se správně přivolat první pomoc, jak telefonicky, tak i sehnat dospělého a řádně mu popsat situaci, je pro děti velmi důležité a měly by pochopit, že právě to je jejich úloha.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 1. stupeň: *Tísňová čísla* [na straně 19](#)

★ 2. stupeň: *Přivolání pomoci* [na straně 77](#)

Nalodění

Vylezu z pramice do vody a dostanu se z vody zpět do pramice s pomocí některého z kamarádů v posádce.

Obojí předvedu tak, abych nepřevrhl/a loď.

➔ Vystupování a nastupování do lodi je vhodné s dětmi cvičit. Mnohdy je nutná asistence posádky jak s náklonem lodi, tak s pomocí vytažení do lodi. Jednodušeji se nastupuje do lodi s jednou přehozenou nohou přes bort a následným navalením těla do lodi. Tento úkon je dobré provádět u háčka nebo zadáka, kde je bort nejnižší nad hladinou.

Pádlování

Na háčku držím rytmus pádlování tak, aby podle mě ostatní mohli pádlovat. Vydržím to na úseku, který určí kapitán/ka.

➔ Začněte správným sezením a provedením záběru, viz úkol Pádlování v 1. stupni, dále synchronním pádlováním, viz úkol Pádlování ve 2. stupni. Až po jejich zvládnutí učte dítě udržet tempo a udávat rytmus ostatním. Zpočátku (a v případě rozhození posádky nebo nutnosti změnit tempo) může kormidelník/kormidelnice udávat rytmus nahlas (á – hop), než se posádka srovná.

Propojení s dalšími úkoly:

- ★ 1. stupeň: Pádlování [na straně 38](#)
- ★ 2. stupeň: Pádlování [na straně 67](#)
- ★ 2. stupeň: Záběry [na straně 69](#)

Balení

Před akcí na vodě si samostatně sbalím správné oblečení a vybavení podle seznamu. Kapitán/ka či rodiče mi je zkontrolují a potvrdí.

➔ Vlčata a žabičky balí podle seznamu, který dostanou (je potřeba jim ho tedy připravit), tj. nemusí vymýšlet, co s sebou. Balte dle zvyklostí oddílu, od začátku děti učte, že záleží na hmotnosti a na objemu věcí, a to ať věci veze doprovodné vozidlo, nebo se vezou v lodi. Děti by měly vše zabalit tak, aby nehrozilo prodření loďáku ostrými předměty a hlavně aby byl správně sbalený a neteklo do něj. Dle oddílové zvyklosti – např. použití pěnové karimatky po obvodu pytle, pořadí balených věcí, obuv do dalšího menšího pytle...

Převržení lodi

Předvedu, jak se chovat při převržení lodi – držím pádlo a pomáhám se záchranou a vylitím lodi.

➔ Nacvičujeme nejprve na klidné vodě např. během koupání při hezkém počasí, aby to měly děti nacvičené. K nácvičku záchranu na tekoucí vodě přistoupíme až po zvládnutí úkolu Plavání v řece. Správný postup, co dělat po převržení lodi a jak to nacvičovat, najdeš → vodni.skauting.cz/prirucka – str. 197: Záchrana a sebezáchrana po převržení lodi, str. 202: bezpečné opuštění lodi. Děti od začátku učte zachovat klid a držet pádlo, pokud nehrozí zaklínění. Po zvládnutí opuštění lodi s pádlem přistupte k nácvičku pomoci se záchranou a vylitím lodi – převrženou loď nepřevracíme

okamžitě, neboť vzduch, který v ní je, loď nadnáší. Zachytíme se lodi s pádlem v ruce a v proudu plaveme na zádech nohama napřed a snažíme se uchytit v tišině natočením lodi. Zásadně si neleháme na loď (nevyžaduje-li to úraz)! Dbjte metodiky výuky a zásad bezpečného chování a sebezáchrany na vodě → vodni.skauting.cz/prirucka – str. 202.

Loď máme vybaveny opatřeními proti potopení, trénujeme na vhodném místě s dostatkem dozoru a pomoci. Vždy je dobré na břehu situaci popsat, vysvětlit a pak i ukázat, co se stane při nesprávném postupu.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 3. stupeň: *Plavání v řece* [na straně 94](#)

Přivázání lodi

Přivážu loď ke kůlu nebo ke stromu tak, aby neodplavala.

➔ Nejprve dbejte na ovládání úkolu Uzly z 2. stupně. Přivazování lodi je potřeba opakovaně trénovat, aby to dítě bezpečně zvládlo, ne že se to náhodou jednou povede.

Propojení s dalšími úkoly:

★ 2. stupeň: *Uzly* [na straně 40](#)

	Název úkolu	Propojení s dalšími úkoly
1. stupeň	Kdo mi pomůže	2. st.: Víím, co dělat
	Tísňová čísla	3. st.: Přivolání pomoci
	Vyznačení trasy	2. st.: Výprava do přírody
	Cena jídla	3. st.: Co si koupím 2. st.: Jednohubky
	Ošetření	2. st.: Ošetřování 3. st.: První pomoc
	Tvoření	1. st.: Společné vyrábění 1. st.: Skautské symboly
	Chování	2. st.: Jak se zachovat
	Strach	2. st.: Překonej se
	Dobré vlastnosti	3. st.: Napíšu své tři dobré vlastnosti 2. st.: Jedinečnost
	Hodnocení hry	2. st.: Hodnocení výpravy 3. st.: Příprava hry
	Pomáhám doma	2. st.: Překonej se
	Společné vyrábění	1. st.: Tvoření; 1. st.: Skautské symboly
	Skautské symboly	1. st.: Společné vyrábění 1. st.: Tvoření 2. st.: Tábor 3. st.: Historie
	Cesta jídla	2. st.: Původ věcí 3. st.: Výroba věcí
	Pozorování přírody	1. st.: Zvířata 2. st.: Výprava do přírody 3. st.: Pozorování přírody
Nástrahy lesa	1. st.: Zvířata 2. st.: Stromy 3. st.: Květiny	
Zvířata	1. st.: Nástrahy lesa 1. st.: Pozorování přírody 2. st.: Výprava do přírody 2. st.: Stromy 3. st.: Květiny	

	Název úkolu	Propojení s dalšími úkoly
1. stupeň	Názvy lodí	2. st.: Části lodi
	Pádlování	2. st.: Pádlování 3. st.: Pádlování
	Házecí pytlík	2. st.: Házecí pytlík
	Uzly	3. st.: Přivázání lodi
	U vody	2. st.: U vody 1. st.: Zvířata 1. st.: Pozorování přírody
2. stupeň	Vím, co dělat	1. st.: Kdo mi pomůže
	Ošetřování	1. st.: Ošetřování 3. st.: První pomoc
	Jednohubky	1. st.: Cena jídla
	Překonej se!	1. st.: Strach 3. st.: Pracuju na sobě
	Řeč těla	3. st.: Beze slov
	Jak se zachovat	1. st.: Chování
	Krása	3. st.: Krása přírody 3. st.: Písnička
	Radost	2. st.: Děláním radost
	Jak se k sobě chováme	3. st.: Společenská hra 3. st.: Naučím něco užitečného
	Důvěra	3. st.: Důvěra
	Dělám radost	2. st.: Radost
	Hodnocení výpravy	1. st.: Hodnocení hry 3. st.: Příprava hry
	Moje rodina	3. st.: Moji předkové
	Původ věcí	1. st.: Cesta jídla 3. st.: Výroba věcí
	Správné chování	3. st.: Spravedlnost
Jedinečnost	1. st.: Dobré vlastnosti	
Zajímavost v okolí	3. st.: Zájem o obec	

	Název úkolu	Propojení s dalšími úkoly
2. stupeň	Tábor	1. st.: Skautské symboly 3. st.: Historie
	Stromy	1. st.: Zvířata 1. st.: Nástrahy lesa 3. st.: Květiny
	Výprava do přírody	1. st.: Zvířata 1. st.: Pozorování přírody 3. st.: Pozorování přírody
	Plavání	1. st.: Plavání 2. st.: Plavání
	Pádlování	1. st.: Pádlování 3. st.: Pádlování
	Skok do vody	3. st.: Skok do vody
	Záběry	2. st.: Pádlování 3. st.: Pádlování
	Části pádla	1. st.: Pádlování 2. st.: Pádlování 3. st.: Pádlování 2. st.: Záběry
	Části lodi	1. st.: Názvy lodí
	Házecí pytlík	1. st.: Házecí pytlík
	Vlajkový stožár	1. st.: Skautské symboly
	U vody	1. st.: U vody
3. stupeň	První pomoc	1. st.: Ošetřování 2. st.: Ošetřování
	Přivolání pomoci	3. st.: Tísňová čísla
	Co si koupím?	1. st.: Cena jídla
	Pracuju na sobě	2. st.: Překonej se
	Písnička	2. st.: Krása
	Dobré vlastnosti	1. st.: Dobré vlastnosti
	Důvěra	2. st.: Důvěra
	Beze slov	2. st.: Řeč těla

	Název úkolu	Propojení s dalšími úkoly
3. stupeň	Naučím něco užitečného	2. st.: Jak se k sobě chováme
	Spor	2. st.: Jak se k sobě chováme
	Moji předkové	2. st.: Moje rodina
	Příprava hry	1. st.: Hodnocení hry 2. st.: Hodnocení výpravy 3. st.: Domlouvání programu
	Výroba věci	1. st.: Cesta jídla 2. st.: Původ věci
	Historie skautigu	1. st.: Skautské symboly 2. st.: Tábor
	Spravedlnost	2. st.: Správné chování
	Zájem o obec	3. st.: Domlouvání programu 2. st.: Zajímavost v okolí
	Domlouvání programu	3. st.: Zájem o obec
	Pozorování přírody	1. st.: Pozorování přírody 2. st.: Zvířata; 2. st.: Výprava do přírody
	Květiny	1. st.: Zvířata 1. st.: Nástrahy lesa 2. st.: Stromy
	Krása přírody	2. st.: Krása
	Plavání	2. st.: Plavání
	Plavání v řece	3. st.: Převržení lodi
	Skok do vody	2. st.: Skok do vody
	Přivolání pomoci	2. st.: Přivolání pomoci 1. st.: Tísňová čísla
	Pádlování	1. st.: Pádlování 2. st.: Pádlování 2. st.: Záběry
	Převržení lodi	3. st.: Plavání v řece
Přivázání lodi	2. st.: Uzly	